

Polis och läkare i kamp mot alkohol

Polis, hälso- och sjukvård, kommuner, statlig förvaltning. I Jämtlands län står alla viktiga samhällsaktörer bakom kampen mot alkohol och droger. Projektet Riskbruk har bland annat förbättrat utbildningsnivån bland anställda i primärvården.

– Det finns sammanställningar som visar att vi ligger i topp i landet på det området, vilket känns uppmuntrande, säger familjeläkaren Alf Lerner, medicinskt ansvarig i Riskbruk, som själv utbildat runt 2 000 jämtlänningar i grundläggande alkoholkunskaper.

Den breda mobiliseringen i Jämtland har till och med gett eko på Europeanivå. I den europeiska regionsammanslutningen AER, Assembly of European Regions, har Riskbruk lyfts fram som ett gott exempel på alkoholförebyggande åtgärder.

– I ärlighetens namn har vi en del gratis i Jämtland. Det är ett befolkningsmässigt litet län som är lätt avgränsbart och med Östersund som självklar centralort. Förutsättningarna har varit goda för att samla alla i Riskbruk, säger Alf Lerner, som till vardags är chef för hälsocentralen i Åre.

Det krävdes dock en kraftfull politisk markering för att få igång samarbetet fullt ut, minns projektets länssamordnare Thomas Andersson.

– Jag och Alf har försökt driva de här frågorna i landstinget i säkert 15 års tid, men

Arkivfoto: Scampix

En effekt av arbetet med Riskbruk är att antalet polisingripanden för fylleri inte ökar längre, berättar familjeläkaren Alf Lerner.

för ungefär ett år sedan klev flera tunga politiker i länet fram, tillsammans med läns-polismästaren, och då fick vi äntligen en bred uppslutning.

Särskilt polisen är numera aktiv på ett helt annat sätt än tidigare i det alkoholförebyggande arbetet. Polisen har tagit efter den så kallade Skellefteåmodellen, där bilförare som stoppas rattonyktra direkt erbjuds samtal med socialtjänst eller beroendevård.

En annan polisiär åtgärd är att ta efter Växjöpolisens arbetssätt att rikta insatser mot storlangare. På så sätt får ungdomar sämre tillgänglighet till alkohol och våldsbrottsligheten minskar.

– Det är svårt att dra några slutsatser om arbetet med Riskbruk börjat ge effekt. Av tradition är alkoholkonsumtionen hög i Jämtland. Men

ett positivt tecken är i alla fall att antalet polisingripanden för fylleri inte ökar längre, säger Alf Lerner.

Han träffar främst distriktssköterskor i länet via sina utbildningar och märker ett stort behov av att motivera vårdpersonalen.

– En del känner sig uppgivna när man ett antal gånger diskuterat med patienter och de ändå gått hem och supit. Men bara att informera har stor effekt – det visar all erfarenhet.

– Det är också oerhört viktigt att inte missa livsstilsfrågorna i journalskrivningen. Att göra det är lätt hänt med dagens journaler som ska skrivas kortfattat.

Alf Lerner betonar också under utbildningarna att det finns effektiva läkemedel som Revia och Campral. Han upp-

■ FAKTA. Riskbruk

- Jämtlandsprojektet Riskbruk är en bred mobilisering mot alkohol och droger. Bland deltagande parter finns kommunerna i länet, landstinget, arbetsförmedlingen och polisen.
- Statens folkhälsoinstitut driver också ett Riskbrukprojekt som ett regeringsuppdrag. Målet är att etablera alkoholfrågorna som en naturlig del av bassjukvården, och projektet har särskilt fokus på primärvård och företagshälsovård.
- Projekten är skilda från varandra men har ett nära samarbete med bland annat kunskapsutbyte och gemensamma konferenser.
- Begreppet »Riskbruk« – alkoholkonsumtion som på sikt riskerar att resultera i missbruk och medicinska skador – har myntats av familjeläkarna Charlotte Hedberg och Jonas Sjögren.

lever att förskrivning av läkemedel alltför ofta tappas bort som ett behandlingsalternativ.

– Jag tycker att det varit lätt att få genomslag för mina idéer. Problemet är endast de hälsocentraler som går runt på stafetter, men det är svårt att hitta någon lösning på det, säger Alf Lerner.

Fredrik Mårtensson
frilansjournalist

Facket positivt till ny sjukhuschef på KS

■ Birgir Jakobsson har tillträtt som ny sjukhusdirektör för Karolinska Universitetssjukhuset. Till nyligen var han VD för Capio S:t Görans sjukhus. Inga planer finns dock på att stimulera till avknoppningar eller privatiseringar säger, han i en intervju på

<http://www.lakartidningen.se>.

Hans uppdrag är att vidareutveckla verksamheterna efter sjukhussammanslagningen.

Mikael Rolfs, ordförande i Karolinska Universitetssjukhusets läkarförening, är positiv till den nye chefen.

– Han har profilerat sig som en verksamhetschef som vill delegera befogenheter så långt ner som möjligt i organisationen, det vill säga ingen toppstyrning. Vi får sedan se vad landstingets genomlysning av sjukhuset ger för resultat och hur arbetet går vi-

dare, säger Mikael Rolfs.

Tidigare sjukhusdirektör var Cecilia Schelin Seidegård. ■

Foto: Johan Garsten

Birgir Jakobsson